

TUUR VANEMPTEN

TUUR IS OUD DOCENT ECONOMIE AAN DE
SOCIALE HOGE SCHOOL VAN HEVERLEE,
KWB'ER, BEWEGING.NETTER UIT HERENT.

ONLINE GRATIS WEBINAR

Wordt alles anders na corona?

Vieruurtje met Tuur

In 8 stappen naar nieuwe tijden

ZAT 23 MEI

16u00 - 17u30

INSCHRIJVEN

LEUVEN@BEWEGING.NET

Aanpak webinar

- Presentatie Tuur Vanempten
- Reflectie Sandra Rosvelds studiedienst beweging.net
- Vragen langs de chatfunctie
- Camera en microfoon afzetten
- Moderator (Eddy) zal vragen bundelen en aan Sandra/Tuur overmaken
- Zo mogelijk kan vragensteller kort vraag toelichten

Nieuwe tijden in acht stappen

Vieruurtje met Tuur Vanempten

23 mei 2020

Acht stappen voor een ander beleid

Stap 1

Economie terug naar de essentie: **behoefte**n

- Vaststelling: wegwerpeconomie
- Vergeten behoeften, vergeten noden:
  - Zorg en welzijn
  - Gezonde lucht
  - Noden van de vergeten mensen: verliezers
  - Vergeten natuur
- Criteria van beoordeling: sociale rechten in de grondwet

Stap 2

Mens in ere herstellen

Homo economicus

- Eigenbelang
- Maximaliseren
Bezit en rijkdom
- Relatie: Competitie

Het kan anders

- Delen
- Leven met genoeg
- Samenwerking, corona:
  - Wetenschappers
  - Staten
  - Vaccin

Stap 3: Belangrijke elementen opnemen in de “economische redenering”

- Zelfvoorziening: telt niet mee
- Maatschappelijk bezit: verkopen
- De maatschappij: enkel individu
- De aarde: zoveel mogelijk uittrekken
- Ecologisch systeem: externe factor
- Macht: over zwijgen
- Openbare dienstverlening, zorg, cultuur, onderwijs:
hart van de samenleving maar last voor de economie

Stap 4: coördinatie

- Wat: van individuele beslissingen naar een werkbaar geheel
- Mogelijkheden
  - uitersten:
    - markt
    - overheid
  - tussenschakels: middenveld - civiele maatschappij - burgerbewegingen
- Vraagstelling: wie doet wat onder welke voorwaarden
  - nooit gevoerd of het pleit verloren?
  - stommelings markt toegepast

Stap 4: coördinatie

Toegepast op gezondheidszorg

VS: zorg vermarkt = catastrofe

- Geen ruimte voor preventie
- Duur: bijna x dan in Europa
- Miljoenen Amerikanen niet verzekerd

Europa

- Besparingen en privatiseren
- Tekort aan personeel en onderwaardering

Stap 4: coördinatie diensten als hefboom voor systeemverandering

- Vaststelling: evolutie naar diensteneconomie
- Gevolg: kapitalistische productiewijze kan maar uitbreiden via diensten
- Maar: een belangrijk deel onttrokken aan de markt
  - Publieke diensten
  - Non-profitdiensten
- Stap:
  - Omvormen tot een democratisch gemeengoed
  - Stoppen met privatiseren en vermarkten

Stap 5: delen en herverdelen

New Deal

- Inkomensongelijkheid
  - WOII tot 80: dalen
  - Vanaf jaren tachtig: stijgen
- Verband ongelijkheid en crisis
  - De impact afhankelijk van sociaal economische situatie
  - De steunmaatregelen
  - Maatregelen om de gevolgen te milderen
- Maatregelen bepalend voor het delen en herverdelen

Stap 5: delen en herverdelen

Maatregelen bepalend voor het delen en herverdelen

- Inkomensverdeling: zorgverleners en andere helden
  - Heel nuttige beroepen
  - Weinig gewaardeerd in arbeidsomstandigheden
- Publieke voorzieningen: overheid verder terugdringen
- Sociale zekerheid
  - Vandaag bejubeld
  - Morgen: versterken of besparen

Stap 5: delen en herverdelen

- Fiscale rechtvaardigheid:
  - Progressiviteit
  - Inkomsten uit arbeid en kapitaal gelijk behandelen
  - Vermogen belasten en begrenzen
  - Mno's correct belasten
  - Draagvlak?
- Bewust gekozen inflatie, begrotingstekort in % BBP dalen
- Via geldschepping ECB

Stap 6: Green New Deal

- Aarde als productiefactor
  - Vaststelling: naar de achtergrond
  - Doel: regeneratief
    - Draagkracht aarde niet overstijgen
    - Terug geven wat we onttrekken
    - Herstellen wat beschadigd is
- Ecologische en sociale, 2 pijlers van een sociale ecologisch duurzaam systeem
- Voorwaarden:
  - Sociale gevolgen van een ecobelasting bewaken
  - Kapitaal nodig

Stap 7: Geld- en kapitaalstromen

- Stelling: wereld zal niet veranderen zonder controle op de geldstromen
- Het kan:
  - Bv Roosevelt
    - Financiële en monetaire hervorming
    - Hulp overheid mits voorwaarden
  - Wat nodig:
    - Politieke wil
    - Publieke fondsen niet overhevelen naar privé initiatieven

Stap 7: Geld- en kapitaalstromen

- Zal het gebeuren?
  - Zal de politieke wil er zijn
  - Fiscale paradijzen minder gewicht in besluitvorming
  - Draagvlak bemoeilijkt door
    - Pensioenfondsen
    - Volkskapitalisme

Stap 8: Globalisatie

- **Probleem**
  - Niet: de globalisatie of de eenwording
  - Wel: globalisatie van het kapitalistisch systeem of het neoliberalisme
- **Deglobalisatie**
  - Niet: onze keuze
  - Wel: globalisatie van een sociaal ecologisch systeem
  - Gevolg: deglobalisatie van
    - Financiële stromen
    - Goederenstromen omwille van transportkosten
- **Vaststelling: grenzen terug ingevoerd**
- **Vraag: Zullen ze terug verdwijnen - nationalisme**

Acht stappen naar **systemverandering**

- Stap 1 Economie naar de essentie: de behoeften
- Stap 2 De mens in ere herstellen
- Stap 3 Ontbrekende elementen opnemen
- Stap 4 Juiste coördinatie
- Stap 5 Delen en herverdelen New Deal
- Stap 6 Green New Deal
- Stap 7 Geld en kapitaalstromen onder controle
- Stap 8 Globalisatie

Besluit

Secretaris generaal VN

“Deze crisis is een geschikt moment om meer **inclusieve en duurzame** economieën en samenlevingen op te bouwen, die beter bestand zijn tegen pandemieën, klimaatverandering en andere mondiale uitdagingen.

Volgens de secretaris-generaal moet het herstel leiden

“tot **een andere economie**”.

Bedankt, aperotijd, Volg onze webinars op facebook

ONLINE GRATIS WEBINAR

Wordt alles anders na corona?

Welke innovaties in de zorg blijven na corona?

WOE 27 MEI
20u05 - 21u45

INSCHRIJVEN
ACADEMIE@BEWEGING.NET

PROFESSOR GEERT VAN HOOTEGEM EN
LANDER VERMEERBERGEN (KUL)

beweging academie Vlaanderen citizen

De coronacrisis heeft een kleine schokgolf door het (gezondheids-)zorgsysteem gestuurd. Op korte tijd werden innovaties doorgevoerd die lange tijd onmogelijk waren. Vraag is welke innovaties we meenemen naar het post-coronatijdperk?

Woensdag 27 mei – 20u05

Geert Van Hootegem en Lander Vermeerbergen (HIVA – KUL)

[Facebook event](#)